

تهیه و تنظیم
محسن دهقان دبیر عربی ناحیه ۲ یزد

۰۹۲۲۳۵۷۶۰۵۳

درس هشتم

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

مکه مکرمه

مَكَّةُ الْمُكْرَمَةُ

الدَّرْسُ الثَّامِنُ

المُعْجَم: (۱۳ کلمه جدید)

جمع مکسر

کارگران «مفرد: عامل»	عَمَال:	بیرون آورد	إِسْتَخْرَجَ:
ماضی استمراری کار می‌کردم	كُنْتُ أَشْتَغِلُ:	(مضارع: يَسْتَخْرِجُ)	
وظیفه بود؛ تشکر لازم نیست	لَا شُكْرَ عَلَى الْوَاجِبِ:	فعل ماضی کار کرد	إِشْتَعَلَ:
نداشتم	مَا كَانَتْ عِنْدِي:	(مضارع: يَشْتَعِلُ)	
موزه	مُتَحَف:	چاه	بِئْر:
گرامی داشته شده	مُكْرَم:	بیا	تَعَالَ:
پول، پول‌ها	نُقُود:	سی	ثَلَاثُونَ، ثَلَاثِينَ:
		راهنما	دَلِيل:

جمع مکسر نقد

جمع مکسر به صورت خط به خط به صورت جزوه طراحی شده است
در کانال جستجو کنید تلگرام و ایتا
@dehghan_arabic

گفتگوی بین زائر و راننده تاکسی

حوار بین الزائر و سائق سياره الأجرة

سلام بر شما

سلام به شما کجا می روید؟

- عَلَيكُمْ السَّلَامُ؛ أَيْنَ تَذْهَبُونَ؟

خوش آمدید بفرمایید سوار شوید

- أَهلاً وَ سَهلاً بِكُمْ. تَفَضَّلُوا. اِرْكَبُوا.

چهل ریال

- أَرْبَعِينَ رِيَالاً.

بیخسید سی ریال. هر زائر ده ریال

- عَفْواً؛ ثَلَاثُونَ رِيَالاً. لِكُلِّ زَائِرٍ عَشْرَةُ رِيَالَاتٍ.

بله اشکالی ندارد. ای جوانای آيا ايراني هستيد؟

- نَعَمْ. لَا بَأْسَ. يَا شَبَابُ، هَلْ أَنْتُمْ إِيرَانِيُونَ؟

من پاکستانی ام و اینجا کار می کنم. در کشورم

- أَنَا بَاكِسْتَانِيٌّ وَ اسْتِغْلِلْ هُنَا. فِي وَطَنِي

در مزرعه بار می کردم

كُنْتُ اسْتِغْلِلْتُ فِي الْمَرْعَةِ.

به ان را ندیدم. فرصتی نداشتم

- لَا؛ مَا رَأَيْتُهُ. مَا كَانَتْ عِنْدِي فُرْصَةٌ.

چون از صبح تا شب کار می کنم

- لِأَنِّي اسْتِغْلِلْتُ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الْمَسَاءِ.

عدد ترتیبی

- الْعَاشِرَةَ تَمَاماً. سَاعَتُ دَه

- لَا؛ لَا أَقْدِرُ. شُكراً جَزِيلاً.

نه نمی توانم. ممنون

- السَّلَامُ عَلَيكُمْ.

به موزه مکه مکرمه می رویم

- نَذْهَبُ إِلَى الْمُتَحَفِ مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ.

چند ریال از ما می گیری؟

- كَمْ رِيَالاً تَأْخُذُ مِنَّا؟

کرایه گران است. ما سه نفریم

- الْأَجْرَةُ غَالِبَةٌ. نَحْنُ ثَلَاثَةٌ أَشْخَاصٍ.

آيا بول ايراني قبول می کنی؟

- هَلْ تَقْبَلُ النُّقُودَ الْإِيرَانِيَّةَ؟

بله و اهل کجایی؟

- نَعَمْ وَ مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

آيا تا الان موزه را دیده ای؟

- أَرَأَيْتَ الْمُتَحَفَ حَتَّى الْآنَ؟

چرا به آنجا نرفتی؟

- لِمَاذَا مَا ذَهَبْتَ إِلَى هُنَاكَ؟!

بیخسید ساعت چند است؟

- عَفْواً؛ كَمْ السَّاعَةُ؟

- نَعَالٍ مَعَنَا؛ ثُمَّ نَرْجِعُ مَعَا؛ هَلْ تَقْبَلُ؟

با ما بیا. سپس با هم بر می گردیم. آیا قبول می کنی؟

آموزش رایگان زبان عربی در پیج اینستاگرام و کانال تلگرام، ایتا

@dehghan_arabic

گفتگویی بین زائر و راهنمای موزه

جَوَارُ بَيْنَ الزَّائِرِ وَ دَلِيلِ الْمُتَحَفِّ

آثار تاریخی دو حرم شریف

این موزه چیست؟

- الأَثَارُ التَّارِيخِيَّةُ لِلْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ.

- ماذا في هَذَا الْمُتَحَفِّ؟
آن سئون چیست؟

سئون جوانی کعبه
- العَمُودُ الخَشَبِيُّ لِلْكَعْبَةِ.

- ما ذَلِكَ العَمُودُ؟

- بَابُ الْمِنْبَرِ الْقَدِيمِ لِلْمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ؛

صور و آثار

- و ما هَذِهِ الأَثَارُ؟

آثار جاه زمرم، عکس های دو حرم و قبرستان بقیع

جمع مکسرند

و این آثار چیست؟

آثار بئر زمرم؛ صُورُ الحَرَمَيْنِ وَ مَقْبَرَةُ

البقيع؛ وَ آثارٌ جَمِيلَةٌ أُخْرَى.

به خاطر توضیحات مفیدت از تو تشکر می کنم

- أَشْكُرُكَ عَلَي تَوْضِيحَاتِكَ الْمُفِيدَةِ.

- لَا شُكْرَ عَلَي الْوَاجِبِ.

تشکر لازم نیست

ترکیب مخلوط

درستی یا نادرستی جمله های زیر را با توجه به متن درس معلوم کنید.

رنگ سبز اسم اشاره

رنگ قرمز ترکیب وصفی

رنگ زرد ترکیب اضافی

زائران به مدینه منوره می روند

۱. أَلزُّوَارُ يَذْهَبُونَ إِلَى الْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ.

زائران ایرانی سوار اتوبوسی هتل شدند

۲. أَلزُّوَارُ الْإِيرَانِيِّونَ رَكِبُوا حَافِلَةَ الْفُنْدُقِ.

راننده از صبح تا ظهر کار می کند

۳. أَلسَّائِقُ بَشْتَعَلُ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الظُّهْرِ.

راننده تاکسی سی ریال از زائران گرفت

۴. أَخَذَ سَائِقُ سَيَّارَةِ الْأَجْرَةِ ثَلَاثِينَ رِيَالًا مِنَ الزُّوَارِ.

آثار تاریخی دو حرم شریف در موزه است

۵. فِي الْمُتَحَفِّ آثَارٌ تَارِيخِيَّةٌ لِلْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ.

کان + فعل مضارع = معادل ماضی استمراری

** فعل کان با فعل مضارع در بیشتر موارد باید از نظر چندم شخص بودن مطابقت داشته باشد

** هر گاه کان همراه با فعل مضارع بیاید همیشه کان در شکل ماضی اش می آید

چون یکی از ریشه های فعل کان الف می باشد در شکل ماضی اون تغییراتی ایجاد می شود

كُنْتُ: اول شخص مفرد كُنْتُ: دوم شخص مفرد مذکر كُنْتُ: دوم شخص مفرد مؤنث كَانُ: سوم شخص مفرد مذکر

كَانَتْ: سوم شخص مفرد مؤنث كُنَّا: اول شخص جمع كُنْتُمْ: دوم شخص جمع مذکر كُنْتُنَّ: دوم شخص جمع مؤنث

كُنْتُمْ: دوم شخص جمع - منشی مشترک كانوا: سوم شخص جمع مذکر كُنْ: سوم شخص جمع مؤنث

كانا: سوم شخص جمع - منشی مذکر كَانَا: سوم شخص جمع - منشی مؤنث

كانوا يَفْعَلُونَ = انجام می دادند

ماضی استمراری: نشان دهنده کاری است که در گذشته چند بار تکرار شده است؛

مثال: می نوشتند: كانوا يَكْتُبُونَ

كانَ + فعل مضارع ← معادل ماضی استمراری در فارسی

سوم شخص منثی مونت

الْبَيْنَتَانِ كَانَتَا تَكْتُبَانِ وَاجِبَاتِهِمَا.

دو دختر تکالیفشان را می نوشتند.....

سوم شخص جمع

الطُّلَابُ كَانُوا يَدْرُسُونَ بِدِقَّةٍ.

دانش آموزان با دقت درس می خواندند

فعل «كانَ» هرگاه پیش از فعل مضارع بیاید، معادل «ماضی استمراری»

در فارسی ترجمه می شود؛ مثال:
فعل ماضی

﴿وَمَا ظَلَمَهُمُ اللَّهُ وَلَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ﴾ النحل: ۳۳

و خدا به آنها ستم نکرد، ولی خود به خویشان ستم می کردند.

با توجه به آنچه خواندید جمله‌های زیر را ترجمه کنید.

۱. ﴿... كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ الْأَنْعَام: ۱۲۷

انجام می دادند فعل جمع مذکر

۲. ﴿... كَانَا يَاكُلَانِ الطَّعَامَ ...﴾ الْمَائِدَة: ۷۵

غذا می خوردند فعل مثنی مذکر

۳. ﴿... وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ﴾ الْمَائِدَة: ۶۱

خدا به آنچه انجام می دادند داناتر است فعل جمع مذکر

۴. ﴿... كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ...﴾ الْبَقَرَة: ۷۵

گروهی از آنها سخن خدا می شنیدند فعل جمع مذکر

۵. ﴿كَانَ طُلَّابُ الْجَامِعَةِ يَدْرُسُونَ فِي الْمَكْتَبَةِ.

دانشجویان دانشگاه در کتابخانه درس می خواندند فعل جمع مذکر

جمع مکسر

الْتَّمَارِين

۱ التَّمَرِينُ الْأَوَّلُ:

درستی یا نادرستی هر جمله را بر اساس واقعیت بنویسید.

راهنمای موزه در کارگاه در و پنجره کار می کند جمع مکسر

۱. دَلِيلُ الْمُتَحَفِ يَشْتَغَلُ فِي مَصْنَعِ الْأَبْوَابِ وَ النُّوَاظِرِ

جاه گودالی عمیق در زمین است که در آن آب یا غیر آن است

۲. الْبَيْتُ حُفْرَةٌ عَمِيقَةٌ فِي الْأَرْضِ فِيهَا مَاءٌ أَوْ غَيْرُهُ.

آثار تاریخی برای فروش و خرید در موزه است

۳. فِي الْمُتَحَفِ آثَارٌ تَارِيخِيَّةٌ لِلْبَيْعِ وَ الشَّرَاءِ.

باتری مخزن برقی در خودرو است جمع مکسر

۴. الْبَطَارِيَّةُ مَخْزَنُ الْكَهْرَبَاءِ فِي السَّيَّارَةِ.

۵. بَيْتُ اللَّهِ فِي مَكَّةَ الْمُكْرَمَةِ.

خانه خدا در مکه مکرمه است

جزوه جمع مکسر جمع آوری شده در
کانال @dehghan_arabic

۲ التَّمْرِينُ الثَّانِي: تمرین دوم

بخوانید و ترجمه کنید.

ترکیب وصفی-اضافی

جمع مکسر

كَانَ أَخِي الصَّغِيرُ يَكْتُبُ وَاجِبَاتِهِ؛
كَانَ + يَكْتُبُ = ماضی استمراری
فَأَخَذَهُ النَّوْمُ.

برادر کوچکم تکالیفش را می نوشت

پس خوابش برد

كَانَ الْعَمَالُ يَصْنَعُونَ بَيْتًا وَ هُمْ الْآنَ

كَانَ + يَصْنَعُونَ = ماضی استمراری
وَاقِفُونَ. جمع مذکر سالم

کارگران خانه ای می ساختند در حالیکه آنها الان ایستادند

۳ التَّمْرِينُ الثَّلَاثُ: تمرین سوم

در جای خالی کلمه مناسبی از کلمات زیر بنویسید. «دو کلمه اضافه است.»

سوار می شوند کار میکند پول بیا چاه بفرما راهنما

يَرْكَبُونَ - يَشْتَغِلُ - نَقُودٍ - تَعَالَى - الْبَيْرِ - تَفَضَّلْ - دَلِيلٌ

برادر کوچکت کجا کار می کنده او در سازمان ملل متحد کار می کند

۱. آينَ يَسْتَقِلُّ أَخُوكَ الْأَكْبَرُ؟ هُوَ يَعْمَلُ فِي مُنْظَمَةِ الْأُمَمِ الْمُتَّحِدَةِ. درهم و دينار و ريال و ليره اسم های پول است

۲. الدَّرْهَمُ وَ الدِّينَارُ وَ الرِّيَالُ وَ اللِّيرَةُ أَسْمَاءُ نَقُودٍ. حاجان کاروان به راهنمای سفر نیاز دارند

۳. حُجَّاجُ القَافِلَةِ بِحَاجَةِ إِلَى الدَّلِيلِ السَّفَرِ. کشاورزان آبی را از چاه برای کشاورزی بیرون آوردند

۴. اسْتَحْرَجَ الفَلاحون مَاءً مِنْ البَيْرِ لِلزَّرْعَةِ.

۵. كَانَ التَّلَامِيذُ يَرْكَبُونَ حَافِلَةَ المَدْرَسَةِ. معادل ماضی استمراری

دانش آموزان سوار اتوبوس مدرسه می شدند

رنگ زرد

جمع مکسر

۴ التَّمْرِينُ الرَّابِعُ: تمرین چهارم

جدول زیر را کامل کنید.

ماضی	مضارع	معادل ماضی استمراری	می شنید	شدید	سَمِعَ	سوم شخص مفرد مذکر
أَنْقَذَ	يُنْقِذُ	نجات می دهد...	كَانَ يُنْقِذُ	نجات داد	سَمِعَ	سوم شخص مفرد مذکر
إِشْتَعَلَا	يَشْتَعِلَانِ	کار می کنند	كَانَا يَشْتَعِلَانِ	کار کردند	سَمِعَ	سوم شخص مثنی مذکر
حَاوَلُوا	يُحَاوِلُونَ	تلاش می کنند	كَانُوا يُحَاوِلُونَ	تلاش کردند	سَمِعَ	سوم شخص جمع مذکر
حَضَرَتَا	هُمَا تَحْضُرَانِ	حاضر می شوند...	كَانَتَا تَحْضُرَانِ	حاضر شدند	سَمِعَ	سوم شخص مثنی مونث
سَاعَدُوا	يُسَاعِدُونَ	کمک می کنند	كَانُوا يُسَاعِدُونَ	کمک کردند	سَمِعَ	سوم شخص جمع مذکر

۵ التَّمْرِينُ الْخَامِسُ: تمرین پنجم

هر کلمه را به توضیح مناسب آن وصل کنید. «دو کلمه اضافه است.»

نیروی که ابزارها و دستگاه های صنعتی بوسیله آن کار می کند

برق

طاقةٌ تَشْتَغَلُ بِهَا الْأَلَاتُ وَ الْأَدَوَاتُ الصَّنَاعِيَّةُ.

او کسی است که برای خوب نمی خواهد بلکه بدی می خواهد

هُوَ الَّذِي لَا يَطْلُبُ لَكَ الْخَيْرَ، بَلْ يَطْلُبُ الشَّرَّ.

قطرات آبی که از آب پایین می آید

قَطْرَاتُ الْمَاءِ الَّتِي تَنْزِلُ مِنَ السَّحَابِ.

نتیجه آتش گرفتن چوب و غیر آن

نَتِيجَةُ احْتِرَاقِ الْخَشَبِ وَ غَيْرِهِ.

مَنْ يَعْمَلُ فِي زِرَاعَةِ الْأَرْضِ.

کسی که در کشت زمین کار می کند

۱. الْكَهْرَبَاءُ

۲. الْمَطَرُ باران

۳. الْعَرَبَةُ واکن

۴. الرَّئِيسِيُّ اصلی

۵. الْأَعْدُو دشمن

۶. الْفَلَّاحُ کشاورز

۷. النَّارُ آتش

اینجا دو ترکیب اضافی است

نتیجه احتراق

احتراق الخشب

رنگ زرد فعل مضارع

رنگ قرمز ترکیب اضافی

رنگ سبز ترکیب وصفی

تمام ترکیب‌ها
اضافی هستند

زیر هر تصویر^۱ نام آن را به عربی بنویسید.

آرامگاه بایزید **پل گاومیشان** **بازار کرمان**
شَلالاتُ شوستر - مَرَقْدُ بایزید - جِسْرُ گاومیشان - سَوَقُ کرمان -
آبشارهای شوستر
غابَةُ اَرَسباران - عَیْنُ بیستون
جنگل ارسباران **چشمه بیستون**

۳- شَلالاتُ شوستر

۲- سَوَقُ کرمان

۱- جِسْرُ گاومیشان

۶- مَرَقْدُ بایزید

۵- غابَةُ اَرَسباران

۴- عَیْنُ بیستون

آموزش رایگان زبان عربی در پیج اینستاگرام و کانال تلگرام، ایتا
@dehghan_arabic

با استفاده از کلمات زیر، جدول را حل کنید و رمز آن را به دست بیاورید.

کیمیایی - آذوات - مُسَلِم - نُفُود - مُجَالَسَات - مُحَاوَلَات - مِلَقَات - أَزْهَار - اسْتَخْرَج - اَتَمَّنِي -
 لا بَأْسَ - مَمَرٌ مُشَاهة - تَعَال - مَنظَمَات - اَعْدَاء - زِرَاعَة - تَفَضَّل - تَلْمِيذَات - ثَلَاثُونَ - يَأْتِيَت - دِرَاسِي
 رمز جمع مذکر

			م	ل	س	م	۱
ک	ی	م	ی	ا	و	ی	۲
			ا	د	و	ا	۳
			ل	ا		ت	۴
م	ج	ا	ل	س	ا	ت	۵
			ن	ق	و	د	۶
م	ح	ا	و	ل	ا	ت	۷
			ا	ن	ی		۸
ا	س	ت	خ	ر	ج		۹
			ل	ا	ب	ا	۱۰
			ا	د	ا	ء	۱۱
			ن	ظ	م	ا	۱۲
			ا	ز	ه	ا	۱۳
م	م	م	ر	م	ش	ا	۱۴
			م	ل	ف	ا	۱۵
ت	ل	م	ی	ذ	ا	ت	۱۶
			ث	ل	ا	ث	۱۷
			ی	ل	ی	ت	۱۸
د	ر	ا	س	ی			۱۹
			ت	ف	ض	ل	۲۰
			ز	ر	ا	ه	۲۱

رنگ قرمز جمع مکسر

رنگ آبی جمع مونث
سالم

رنگ نارنجی فعل
مضارع

رنگ زرد فعل ماضی

رنگ سبز فعل امر

۱. مسلمان
۲. شیمیایی
۳. ابزارها
۴. بیا
۵. همنشینی‌ها
۶. پول
۷. تلاش‌ها
۸. آرزو می‌کنم
۹. بیرون آورد
۱۰. اشکالی ندارد
۱۱. دشمنان
۱۲. سازمان‌ها
۱۳. شکوفه‌ها
۱۴. گذرگاه پیاده
۱۵. پرونده‌ها
۱۶. دانش‌آموزان (دختر)
۱۷. سی
۱۸. ای کاش
۱۹. تحصیلی
۲۰. بفرما
۲۱. کشاورزی

رمز: سید القوم خادمهم فی السفر... بزرگ قوم خادمشان در سفر است. قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

كَنْزُ الْحِكْمَةِ

کنج حکمت

بخوانید و ترجمه کنید.

الأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ (محبوب‌ترین نزد خداوند) مِنْ كَلَامِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
فعل ماضی

۱. « أَحَبُّ الطَّعَامِ إِلَى اللَّهِ مَا كَثُرَتْ عَلَيْهِ الأَيْدِي. »

محبوبترین غذا نزد خدا آن است که دست‌ها بر آن زیاد (شود) شد

۲. « أَحَبُّ بُيُوتِكُمْ إِلَى اللَّهِ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ مُكْرَمٌ. » ترکیب وصفی

محبوبترین خانه‌ها نزد خدا خانه‌ای است که در آن یتیم گرامی داشته شده باشد

۳. « أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ. »

محبوبترین بندگان خدا نزد خدا سودمندترینشان نزد بندگانش است

۴. « أَحَبُّ الأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ حِفْظُ اللِّسَانِ. »

محبوبترین کارها نزد خدا حفظ زبان است

رنگ فرمز جمع
مکسر است

آموزش رایگان زبان عربی در پیج اینستاگرام و کانال تلگرام، ایتا
@dehghan_arabic

یک گفت‌وگو در سفری زیارتی بیابید و آن را با هم کلاسی‌هایتان اجرا کنید. از
اجرای کارتان فیلم بگیرید و به دبیرتان ارائه دهید.

تحقیق کنید

چند نمونه از تجلی قرآن و حدیث در سروده‌های بزرگان

به نام خداوند جان آفرین حکیم سخن در زبان آفرین (سعدی)

﴿الرَّحْمَنُ عَلَّمَ الْقُرْآنَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ﴾^۲ الرَّحْمَنُ: ۱ الی ۴

آسمان بارِ امانت نتوانست کشید قرعه کار به نام من دیوانه زدند (حافظ)

﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَ

أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا﴾^۳ الْأَحْزَابُ: ۷۲

آدمی مخفی است در زیر زبان این زبان پرده است بر درگاه جان (مولوی)

الْمَرْءُ مَخْبُوءٌ تَحْتَ لِسَانِهِ.^۴ الْأِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

قیمت هر کس به قدر علم اوست این چنین گفتا امیر المؤمنین (ناصر خسرو)

قِيمَةُ كُلِّ امْرِئٍ مَا يَعْلَمُهُ.^۵ الْأِمَامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ

چو نومید گردد ز یزدان کسی ازو نیک‌بختی نیاید بسی (فردوسی)

﴿وَلَا تَيَاسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُيَاسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾^۶ يُوسُفُ: ۸۷

۱- در آزمون‌ها و مسابقات، از این بخش سؤال طرح نمی‌شود.

۲- خدای بخشاینده، قرآن را یاد داد؛ انسان را آفرید و به او سخن گفتن آموزش داد.

۳- ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم و از برداشت آن سر باز زدند و از آن هراسناک شدند؛ ولی انسان آن را برداشت. بی‌گمان او ستمگری نادان بود.

۴- آدمی زیر زبانش پنهان است.

۵- ارزش هر انسانی به چیزهایی است که آن را می‌داند.

۶- از مهربانی خدا نومید نشوید؛ زیرا جز قوم کافر کسی از مهربانی خدا نومید نمی‌شود.